

Motion till riksdagen 2008/09:C437

av **Carina Moberg m.fl. (s)**

En rättvis trafikförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en rättvis trafikförsäkring.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en snar avveckling av den nuvarande utredningen om trafikförsäkringen.

Otrygghet i trafikförsäkringssystemet

I trafikförsäkringslagen regleras det att motorfordon och släpvagnar som används i trafiken är trafikförsäkringspliktiga. På så vis tryggas det enligt lag att varje fordon har en försäkring som täcker både personsador och den oskyldiga partens egendomssador om en olycka inträffar. Syftet med trafikförsäkringen är att investera i trygghet i samband med trafikolyckor. Trafikförsäkringen är därför en mycket viktig trygghet för trafikanterna och alla som rör sig i trafiken.

I dag är den tryggheten under attack. Regeringen utreder trafikförsäkringspremierna i syfte att privatisera denna viktiga del av vårt solidariskt finansierade trygghetsförsäkringssystem. Att flytta ut en viss grupp, i detta fall de trafikskadade, står i bjärt kontrast till de generella socialförsäkringarna vi socialdemokrater vill ha. Att lyfta ut denna grupp och föra kostnaderna ut ur det gemensamma försäkringssystemet är kanske bara början. Vilka andra grupper ska lyftas ut ur den gemensamma tryggheten? Är det fritidsidrottarna? Eller är det de hjärtsjuka? Kanske är det fallolycksoffren? Ingen vet.

Otryggheten och orättvisorna kan komma att öka markant i ett privatiserat system där enskilda skador utlämnas helt till försäkringsbolagens bedömning. Man kan redan i dag känna en stark oro för vad som kan hända med grupper som redan har skador eller sjukdomar men som sedan också drabbas av en trafikolycka. Kommer försäkringsbolagen att ta hela ansvaret för den

Fel! Okänt namn på

olycksdrabbade eller kommer domstolstvister att öka? Det finns många frågetecken kring denna orättvisa och ogenomtänkta privatisering.

Trafikförsäkringen är en naturlig del av våra trygghetssystem

Den allmänna sjukförsäkringen har funnits i över 50 år. Den investerar i varje medborgares trygghet då den ger varje medborgare som drabbas av sjukdom, oberoende av sjukdomens anledning, rätt till ersättning. I dag får den som blir sjuk, efter en karenstid, sjuklön från arbetsgivaren under 14 dagar. Därefter utgår sjukpenning från Försäkringskassan. Den som blir sjuk längre kan beviljas sjukersättning och aktivitetsersättning, s.k. förtidspension. Syftet med socialförsäkringar som vi socialdemokrater ser det är att de är starkt omfördelade, inkomstrelaterade och att de utjämnar kostnaderna för olika riskgrupper. Det är rättvist och lönsamt. När alla ryms inom samma försäkring blir det behov som styr och fördelar, inte ekonomiska intressen. Man investerar helt enkelt i alla människors mod, kraft och trygghet.

Trafikförsäkringen är en del i denna trygghet. Som sådan är försäkringen tänkt att täcka de kostnader som uppstår utanför fordonet, både sak- och personskador. Det är egalt vem som har orsakat skadan utan trafikförsäkringen täcker också skador på passagerare och förare. Vid trafikskada utgår kompensation upp till 100 procent av inkomstförlusten, och eftersom sjuklön eller sjukpenning täcker en viss andel betalar försäkringsbolagen endast ut mellanskillnaden. Därutöver kan ersättning ges för sveda och värk samt lyte och men.

Alla förändringar i trafikförsäkringen som regeringen genomför måste ses i ljuset av att regeringen urholkar våra trygghetsförsäkringar i stort. Dessutom har regeringen infört en så kallad ”rehabiliteringskedja”, i praktiken en utsorteringskedja, och som enligt prognoser från Försäkringskassan kommer att leda till att 20 000 människor står helt utan sjukförsäkring 2010.

En mängd frågor uppstår därmed om vilken roll trafikförsäkringen egentligen har i det allmänna försäkringssystemet. Riksdagen bör därför ge regeringen till känna vikten om att trafikförsäkringen behålls som en generell och rättvis försäkring. Vi måste sätta stopp för den moderata otryggheten därför att orättvisor inte löser Sveriges problem.

En smal utredning som drar ut på tiden

Många frågor återstår att besvara i utredningen av privatiseringen av trafikförsäkringen. I synnerhet måste man undersöka vad konsekvenserna blir för ekonomiskt svaga grupper ifall trafikskadade lyfts ur den solidariska trafikförsäkringen. Vad kommer att hända då de i stället enbart kan vända sig till sitt eventuella försäkringsbolag vid en trafikskada?

Reformeringen och privatiseringen av trafikförsäkringen har än så länge inte presenterat några förslag. Utredaren har begärt och blivit beviljad en

Fel! Okänt namn på

förlängning av uppdraget på 14 månader fram till den 15 juni 2009. Detta speglar väl omöjligheten i uppdraget och att regeringen säger en sak men gör en annan. Det är i linje med detta som man måste tolka finansministerns uttalande om privatiseringen av trafikförsäkringen i SR den 19 september 2008:

”Jag är väldigt skeptisk till om man kan klara en sådan övergång till en sådan modell.”

Men trots finansministerns skepsis fortsätter utredningen. Oberoende bedömare anser det vara närmast omöjligt för regeringen att lägga fram ett förslag till riksdagen för votering innan valet 2010. Regeringen utreder alltså något som den inte ens själv tror på och inte kommer att presentera innan valet 2010. Vi socialdemokrater kräver att regeringen gör det enda ansvariga och lägger ned den nuvarande utredningen.

Stockholm den 2 oktober 2008

Carina Moberg (s)

Gunnar Sandberg (s)

Rose-Marie Carlsson (s)

Fredrik Lundh (s)

Christina Oskarsson (s)

Johan Löfstrand (s)

Eva Sonidsson (s)